

Jewish Agency-president Abraham Burg:

Ap 29/-92

- Rettferdigheten skal skje fyldest for nazismens ofre

– Det kan ta et tiår, men hver sten skal snus i erstatningssakene, sier presidenten i Jewish Agency, Abraham Burg.

PETER BECK
KNUT SNARE (foto)

Abraham Burg har stor innflytelse og makt. Og han legger ikke skjul på at han – og de jødiske organisasjonene han er koordinator for – vil bruke alle legale midler for at rettferdighet skal skje fyldest for offrene etter nazistenes Holocaust og deres etterkommere.

Som president for Jewish Agency er forøvrig hans hovedoppgave å hjelpe jøder til Israel og legge forholdene til rette for dem der. Over 6000 jøder ankommer Israel hver eneste måned.

Burg kom på ett døgnns besøk i går morges, invitert av jødiske organisasjoner her i Norge. Han vet imidlertid at han ikke lenger kan bevege seg helt trygt på gatene – ikke etter at han og hans kontor har mottatt flere drapstrusler i forbindelse med kontroversen som oppsto vis-à-vis sveitsiske byråkrater om jødiske konti.

– Vi truer ikke, men vi handler. Og vi leker ikke: Da alt syntes å stoppe opp hos sveit-

TIDKREVENDE: - Lokket av en Pandoras eske er løftet av, sier Abraham Burg. Men han ventet at det vil ta lang tid før hele sannheten er avdekket.

serne, gikk vi til Senatet i USA. Da vi bare såvidt antydte at jødiske konti kunne bli trukket ut av sveitsiske banker, raste Zürich-børsen straks med tre prosent, sier Burg til Aftenposten.

Skytteltrafikk

Han driver intens skytteltrafikk mellom flere lands regjeringer i det som er i ferd med å bli noe langt mer enn å gjenfinne jødiske eiendeler: – I dag samtaler vi med 19 regjeringer.

Vi skapte noe; det som startet som «smale» jødiske krav

om rettferdighet etter utryddelsen av jøder i Øst-Europa har vokst til en internasjonal sjelegranskning hvor flere og flere land gransker sin egen rolle under krigen, forklarer Burg.

Han berømmer imidlertid den svenske og norske «modellen», og han sier at «jeg er fornøyd så lenge prosessen i de to lands granskningskomitéer går videre». Og han sier seg svært glad for det gode samarbeidet med regjeringene i de to land. Selv om det ryktes at det har vært en del skjærmysler mellom Burg og svenskene på kammerset.

Sveits, derimot, omtaler han som «det mest frustrerende eksempel».

Intet lært

– Det synes å være en gjennomgående trend at de som var dårlige mennesker under krigen, er like dårlige i dag. De har ikke lært noe. De gode dengang er gode i dag også. Her i Norge tror jeg det er riktig å si at vi – så langt – er fornøyd med samarbeidet mellom den lokale jødiske menighet, regjeringen og oss.

– Betrakter De erstatningen til jødene som et moralsk eller juridisk spørsmål?

– Jeg vil gjerne sitere Anthony Eden, som sa det slik: «Min samvittighet er ren – jeg bruker den ikke». For oss er det først og fremst snakk om moral. Men dernest vil vi ikke godta at noe som tilhører Holocaust-ofre eller deres etterkommere ikke blir levert tilbake. Og det snakkes så mye om «jødisk gull». Det handler imidlertid om jødiske eiendeler av alle slag; bankkonti, fast eiendom, smykker som ble smeltet om, kunstartikler og kontanter, presiserer Burg.

– Vi ser langt i fra hele bildet ennå, kanskje ikke før om et tiår. Men ingen vil kunne komme deretter og si at vi ikke snudde hver sten i rettferdighetens navn, sier Abraham Burg.